

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

В. В. Горлачук, О. В. Лазарєва

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ
МАГІСТРА ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 193
«ГЕОДЕЗІЯ ТА ЗЕМЛЕУСТРІЙ»**

Випуск 270

Миколаїв – 2019

Рекомендовано до друку вченою радою Чорноморського національного університету імені Петра Могили (протокол № 7 від 28 березня 2019 р.).

Рецензенти:

Яремко Ю. І. – перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи, доктор економічних наук, професор кафедри землеустрою, геодезії та кадастру Херсонського державного аграрного університету;

Садченко О. В. – завідувач кафедри менеджменту і математичного моделювання ринкових процесів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, доктор економічних наук, професор.

Г 69 Горлачук В. В. Методичні рекомендації до виконання дипломних робіт магістра зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» / В. В. Горлачук, О. В. Лазарева. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. – 40 с.

Розроблені методичні рекомендації містять правила оформлення магістерської роботи за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» і призначені для студентів кафедри управління земельними ресурсами Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Методичні рекомендації сформовано таким чином, що дозволить магістрантам підготувати магістерську роботу високого рівня якості і успішно захистити її перед екзаменаційною комісією.

Фактично – це написаний доступною мовою міні-довідник для роботи над магістерською роботою.

ЗМІСТ

Вступ	4
Вимоги до написання дипломної роботи магістра	5
Правила оформлення магістерських робіт	10
Правила цитування та посилання на використані джерела	11
Оформлення списку використаних джерел та додатків	12
Організація виконання магістерської роботи.....	13
Обов'язки студента під час виконання магістерських робіт	13
Обов'язки керівника магістерської роботи	13
Порядок рецензування	14
Інформація про автоматизовану перевірку магістерської роботи на плагіат	15
Порядок захисту магістерської роботи	15
Список використаних джерел.....	16
Додаток А. Орієнтовні теми магістерських робіт.....	19
Додаток Б. Приклад оформлення змісту роботи.....	21
Додаток В. Приклад формулювання наукових ознак дипломної роботи магістра, що наводяться у вступі, для спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»	22
Написання реферату. Загальні положення	25
Основний зміст магістерської роботи.....	26
Додаток Д. Приклад формулювання висновків	29
Додаток Ж. Список опублікованих праць за темою магістерської роботи	31
Додаток З. Зразок анотації.....	32
Додаток К. Зразок анотації	33
Додаток Л. Зразок титульного аркуша	34
Додаток М. Бланк завдання на магістерську дипломну роботу	35

ВСТУП

В умовах глобалізації та інтеграції продуктивних сил у світі значно зростає роль науки і методології наукових досліджень у сфері земельних відносин та управління земельними ресурсами. Враховуючи ту обставину, що наука і економіка взаємообумовлені і взаємопов'язані між собою, відповідно зростає роль підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, на які б покладалися виконання ними обов'язків в інтересах пошуку найбільш ефективних методів у прийнятті управлінських рішень щодо раціонального використання і охорони земельних ресурсів.

У зв'язку з цим, згідно з Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», наказами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України проводиться підготовка магістрів, здатних до плідної науково-дослідницької діяльності, де завершальним етапом навчання є виконання та захист магістерської роботи у присутності Екзаменаційної комісії, яка приймає рішення про присудження академічного рівня «магістр» за напрямом підготовки 19 «Архітектура і будівництво» спеціальності 193 «Геодезія і землеустрій».

Майбутній магістр з «Геодезії і землеустрою» має продемонструвати ступінь його ерудиції з обраної спеціальності, здатність самостійно проводити наукові дослідження та аналітичну діяльність, а саме:

- чітко визначити мету і завдання дослідження;
- володіти знаннями вибору необхідних методів дослідження для вирішення наукових і практичних задач, використовувати сучасні інформаційні технології та засоби автоматизації досліджень;
- працювати з літературними джерелами за відповідною темою дослідження;
- робити висновки з отриманих результатів, викласти свої пропозиції.

Магістерська робота виконується на основі отриманих у процесі навчання і набутих під час студентських досліджень теоретичних знань, зібраного фактичного матеріалу з обраної теми дослідження під час виробничої практики.

На відміну від кандидатської і докторської дисертацій, які носять науково-дослідницький характер, магістерська робота є дещо нижчою за своїм рівнем дослідження і виступає як навчально-дослідницька робота. Тому її тематика і науковий рівень повинен відповідати освітньо-професійній програмі навчання.

Видання розраховане на студентів-магістрантів та керівників магістерських робіт кафедри управління земельними ресурсами Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Магістерська робота повинна містити такі структурні частини:

- вступну частину;
- основну частину;
- додатки.

При цьому вступна частина містить такі структурні елементи:

- титульний аркуш;
- анотацію;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів.

Титульний аркуш містить:

- найменування вищого навчального закладу, у якому виконувалась робота;
- прізвище, ім'я, по батькові автора;
- індекс УДК;
- назву роботи;
- шифр і найменування спеціальності;
- кваліфікаційний рівень, на отримання якого претендує автор;
- науковий ступінь, вчене звання прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника;
- місто, де було підготовлено роботу, і рік її завершення.

На титульному аркуші магістерської роботи обов'язково зазначається «На правах рукопису».

Після цього дається завдання на магістерську роботу (додаток Л).

В анотації подається коротко суть та результати проведеного дослідження.

У змісті вказуються всі назви розділів, підрозділів із указанням номерів сторінок, на яких розміщено початок розділів. У додатку Б наведено приклад оформлення змісту магістерської роботи.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць надається, якщо в роботі використано специфічну термінологію, маловідомі скорочення, нові символи та ін.

Їх перелік друкується двома колонками, у яких ліворуч за абеткою наводять, наприклад, скорочення, а праворуч – пояснення.

Основна частина містить такі структурні частини:

- вступ;

- суть магістерської роботи;
- висновки і рекомендації;
- список використаних джерел.

У вступі розглядаються такі питання:

- формулюється проблема, пов'язана з об'єктом дослідження;
- розкривається актуальність теми;
- вказується на зв'язок роботи з науковими програмами, планами,

темами;

- розкривається мета і завдання її досягнення;
- визначається об'єкт і предмет дослідження;
- вказуються методи дослідження;
- розкривається наукова новизна отриманих результатів;
- указується практичне значення отриманих результатів;
- особистий внесок магістранта;
- апробація результатів дослідження;
- наводиться список публікацій.

Проблема впливає з важливості розв'язання якогось питання, яке гальмує процес розвитку, наприклад, земельних відносин, системи управління земельними ресурсами та ін.

Актуальність указує на важливість розв'язання проблеми. Наприклад, «... тому питання організації території є актуальним».

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Зазначаються номери державної реєстрації науково-дослідних робіт та роль автора у виконанні цих робіт.

Мета дослідження. Формулюється мета дослідження, яку необхідно вирішити. Наприклад, «узагальнити та поглибити теоретичні основи формування і механізми реалізації стратегії розвитку...».

Завдання дослідження – це комплекс питань, які необхідно вирішити, щоб досягти поставленої мети. Наприклад:

- поглибити методологічні підходи визначення оцінки земель...;
- удосконалити методичні підходи щодо формування ринку земель...;
- визначити основні пріоритети щодо використання сільсько-господарських земель...;
- поглибити науково-методологічні підходи використання орних земель і т. д.

Об'єктом дослідження є процес, або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для дослідження. Наприклад, «... процес використання землі...», «процес визначення грошової оцінки землі», «... процес формування еколого-безпечного землекористування» і т. д.

Методичні рекомендації до виконання дипломних робіт магістра зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

Предметом дослідження є сторони об'єкта, що містяться в межах об'єкта дослідження.

Наприклад, «Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти формування ринково-орієнтованого землекористування», «Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів формування...» і т. д.

Методи дослідження. Подається перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої мети в роботі. Дуже часто використовують такі методи: абстрактно-логічний (під час формування принципів, теоретичних узагальнень і висновків); монографічний (для вивчення і теоретичного узагальнення наукових досліджень у сфері управління земельними ресурсами); системного аналізу (дослідження взаємозв'язків та наслідків екологічних, економічних та соціальних чинників у галузі сільськогосподарського землекористування); статистичні методи та ін.

Наукова новизна отриманих результатів являє собою узагальнення нових наукових результатів. Описується ступінь новизни (уперше отримано, удосконалено, набуло подальшого розвитку). Наприклад, *уперше*:

- розроблено методологію комплексної оцінки сталого розвитку сільськогосподарського землекористування, що охоплює визначення і систематизацію екологічних регламентів, обмежень...;

удосконалено:

- систему показників сталого розвитку сільськогосподарського землекористування...;

- підхід до оцінки інноваційно-інвестиційної спроможності аграрного виробництва ...;

одержали подальший розвиток:

- теоретичні положення теорії сталого розвитку землекористування, сутність якої полягає в...;

- стратегія розвитку земельної політики держави, орієнтованої на перехід на модель сталого розвитку землекористування.

Практичне значення одержаних результатів. Указується практична цінність результатів дослідження, готовність їх до використання. Робота значно виграє, якщо здобувач надає довідку або акт упровадження результатів дослідження.

Особистий внесок здобувача. У випадку використання в магістерській роботі ідей або розробок, що належать співавторам, автор вказує свою частину в опублікованій праці.

Апробація результатів дослідження – вказується, на яких наукових (науково-практичних) конференціях оприлюднено результати досліджень.

Публікації. Указується повний перелік робіт, опублікованих у відкритому друці за результатами досліджень.

Сутність магістерської роботи міститься в розділах і підрозділах. Наприкінці кожного з розділів обов'язково формулюються висновки зі стислим змістом викладених у розділах наукових і практичних результатів.

Магістерська робота повинна складатися із трьох розділів.

У першому розділі приділяється увага сучасним теоретичним і методологічним положенням теми дослідження. У ньому наводиться огляд літератури не менше ніж з 25–30 джерел, який дає загальну уяву про стан проблематики, рівень її вирішеності.

Автор стисло і критично висвітлює роботи попередників, указує, які питання вирішені, які ще потрібно вирішувати. Важливо те, що здобувач повинен уміти критично розглядати різні наукові погляди, виділяти істотне, об'єктивно оцінювати зроблене дослідниками. Матеріал потрібно викладати не в хронологічному порядку, а в логічному контексті. Загальний обсяг першого розділу повинен бути не більше 20 % основного тексту магістерської роботи.

У другому розділі потрібно дати загальну характеристику об'єкта дослідження. Важливо визначити стан, тенденції розвитку системи управління земельними ресурсами, розкрити особливості земельних відносин на сучасному етапі. При цьому, автор звертає увагу на те, що перешкоджає ефективному використанню земельних ресурсів, впровадженню інновацій, інвестиційного забезпечення. Автор повинен оцінити динаміку показників продуктивності земель, ефективності використання землі, еколого-економічному стану агроландшафтів та екосистем, провести порівняльний аналіз використання земель за кордоном і в Україні. Обов'язково розкривається роль і значення землеустрою в системі управління земельними ресурсами і регулювання земельних відносин. Звертається увага на вплив законодавчих актів і нормативних документів, на рівень розвитку конкурентоспроможного землекористування, його конкурентні переваги. У цьому розділі приділяється увага оцінці ступеня екологобезпечного використання земельно-ресурсного потенціалу, збереження і відтворення родючості ґрунтів, вплив антропогенних та природно-антропогенних процесів на земельні ресурси. Проводиться оцінка здатності ґрунтів до самовідновлення. У цьому розділі наводиться структура земельного фонду, структура посівних площ, розвиток тваринництва, урожайності культур, забезпеченість аграрного сектору економіки засобами виробництва.

Методичні рекомендації до виконання дипломних робіт магістра зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

У третьому розділі подаються аргументовані висновки щодо поліпшення соціально-економічного і екологічного стану використання земельно-ресурсного потенціалу. Розкриваються механізми та інструменти підвищення ефективності сільськогосподарського землекористування та земель інших категорій земельного фонду. Обґрунтовується впровадження енергозберігальних технологій використання орних земель, оптимізація структури агроєкосистем, оптимізацію використання екологічної ємності ландшафтів, обґрунтовуються стратегічні підходи щодо оптимізації агропромислового комплексу і конструювання агроєкосистем, вироблення стратегії оптимізації сільськогосподарського землекористування.

У 3 розділі розглядаються питання моделювання раціональної структури посівної площі, формування формальних і неформальних інститутів ефективного землекористування. Розглядається питання вдосконалення чинного законодавства.

Кожен із розділів має бути самостійним дослідженням, але викладення кожного наступного розділу має логічно продовжувати попередній.

Загальні висновки. Висновки – це стислий зміст найважливіших результатів, отриманих здобувачем у магістерській роботі. Висновки повинні бути конкретними, включати перелік пропозицій і рекомендацій щодо досліджуваного об'єкта. Приклад висновків наведено в додатку Ж.

Важливо те, що в першому пункті висновків коротко оцінюють наявний стан питання, а далі розкривається вирішення поставленої в магістерській роботі наукової проблеми.

Кількість позицій висновків повинна складати 5...7.

Список використаних джерел. Список використаних джерел розміщують після висновків. Такий список є свідченням самостійної творчої праці її автора і демонструє ступінь повноти охоплення і вивчення ним матеріалу.

Джерела можна розміщати за одним із двох способів: в алфавітному порядку або в порядку появи посилань у тексті.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи.

Приклади бібліографічного опису наведено в дод. 3.

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

Розрахунково-пояснювальну записку друкують на окремій сторінці стандартних аркушів формату А4 за допомогою комп'ютера. Орієнтовний обсяг основного тексту роботи становить не більше 80–90 сторінок друкованого тексту.

Дипломна робота виконується державною мовою. Текст необхідно розміщати на аркуші, дотримуючись таких розмірів полів:

ліве – не менше 25 мм;

праве – не менше 10 мм;

верхнє – не менше 20 мм;

нижнє – не менше 20 мм.

Шрифт повинен бути чорного кольору. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою.

Абзацний відступ має бути однаковим, дорівнювати п'яти знакам.

При підготовці рукопису засобами текстового редактора Word потрібно дотримуватись таких вимог: шрифт – Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал – 1,5, вирівнювання тексту – за шириною. У таблицях та рисунках допускається використання шрифту розміром 12.

Заголовки структурних частин роботи «Зміст», «Перелік умовних скорочень», «Вступ», «Розділ», «Висновки», «Список використаних джерел», «Додатки» друкують симетрично до тексту великими літерами.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами, крім першої літери з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Відстань між заголовком і текстом повинна дорівнювати 16 пт.

Кожну структурну частину магістерської роботи потрібно починати з нової сторінки.

Сторінки текстової частини нумеруються арабськими цифрами. Номер ставиться у правому верхньому куті аркуша, без крапки в кінці. Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок роботи, але номер сторінки на титульному аркуші не проставляють.

Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ».

У кінці номера підрозділу потрібно ставити крапку, наприклад: 2.1. (перший підрозділ другого розділу).

Ілюстрації (графіки, схеми та ін.) і таблиці подаються після тексту, або ж на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, включаються до загальної нумерації сторінок.

Методичні рекомендації до виконання дипломних робіт магістра зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

Розміщенню таблиці повинно передувати посилання на неї. Наприклад, «Інформація щодо складу земель наведена в табл. 2.1. Акцентуємо увагу, що слова «таблиця», на яку посилаються – пишеться скорочено – «табл.». У випадку, коли робиться посилання на таблицю, що розміщена раніше, ніж текст, що подається, пишеться «див. табл. 2.3», тобто дописується слово «див».

Таблиці нумерують у наростаючому порядку в рамках певного розділу роботи і розміщують у правому верхньому куті над відповідною назвою заголовка таблиці. Наприклад, «Таблиця 2.1».

При перенесенні таблиці на іншу сторінку пишуть слова «Продовж. табл.», указуючи номер таблиці, наприклад: «Продовж. табл. 2.4».

Формули в магістерській роботі (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номери формул пишуть біля правового поля аркуша на рівні відповідної формули. Наприклад, (2.1), що означає перша формула другого розділу.

Числа з розмірністю нумеруються цифрами, а без розмірності – словами. Наприклад: «похибка – не перевищує 30 секунд»; «вимірювання кутів теодолітного ходу проводиться двома півприйомами».

Абстрактні числа до дев'яти в кінці тексту пишуться словами, більше дев'яти – цифрами. Наприклад, «Три точки теодолітного ходу», «10 точок теодолітного ходу». Дробні значення пишуться цифрами, наприклад, «1/2 загальної кількості».

Порядкові числівники пишуться лише цифрами з відмінковим закінченням. Наприклад: 1-й вимір; 2-га складова і т. ін.

Кількісні чисельники пишуть без відмінкових закінчень.

Наприклад; «на 5 гектарах», «у 20 випадках».

Дати пишуться без відмінкових закінчень. Наприклад, «28 лютого», але пишеться «90-ті роки», «у 80-х роках».

ПРАВИЛА ЦИТУВАННЯ ТА ПОСИЛАННЯ НА ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

Посилання є свідченням достовірності інформації щодо джерела і є проявом етичних норм наукової діяльності.

Посилатися потрібно на останні видання публікацій, хоча можна посилатися і на більш ранні видання у випадку, якщо наявний у них матеріал не включено до останнього видання.

Посилання в тексті магістерської роботи на джерела зазначаються порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадрат-

ними дужками, наприклад: «інформація щодо складу земельних угідь наведена у працях [1–9]».

Якщо в тексті робиться посилання на конкретній сторінці відповідного джерела, то у квадратних дужках вказується як номер посилання, так і сторінка. Наприклад, цитата в тексті: «... розв’язання проблемної ситуації, яка існує в сільськогосподарському землекористуванні потребує новітніх методів управління земельними ресурсами [2, с. 26]».

Цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора.

Пропуск слів, речень позначається трьома крапками. Кожна цитата обов’язково супроводжується посиланням на джерело.

Якщо автор магістерської роботи, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора роботи, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки.

Варіантами таких застережень є: (курсив мій – В.В.), (підкреслено мною – В.В.), (розрядка моя – В.В.).

ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ДОДАТКІВ

Список використаних джерел формується одним із таких способів:

- 1) у порядку появи посилань у тексті;
- 2) в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Відомості про джерела, включені до списку, треба подавати відповідно до вимог державного стандарту з обов’язковим наведенням назв праць.

Додатки являють собою продовження магістерської роботи у вигляді окремої її частини.

Додатки позначають великими літерами української абетки, за винятком літер Г, І, Є, І, Ї, О, Ч, Ї. Наприклад, дод. Б., дод. М і т. ін.

При оформленні додатків окремою частиною на титульному аркуші під назвою магістерської роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ».

Текст додатка може бути поділений на розділи і підрозділи. У цьому разі після літери, наприклад А, ставлять крапку і цифру, яка означає номер додатка, наприклад, А. 2.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Відповідальність за організацію підготовки магістерської роботи несе випускова кафедра, яка зобов'язана створити всі умови для її успішного завершення.

Магістерська робота виконується студентом самостійно за консультаціями керівника роботи.

Наукові керівники магістерських робіт затверджуються наказом ректора.

Нормоконтроль роботи здійснює завідувач випускової кафедри.

ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТА ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

- обрати й узгодити з керівником тему роботи;
- отримати завдання на магістерську роботу;
- самостійно виконувати роботу, спираючись на матеріали виробничих практик, методичне та інформаційне забезпечення;
- систематично відвідувати консультації керівника роботи;
- сприймати зауваження та оперативно виконувати методичні вказівки керівника;
- подати магістерську роботу на перевірку керівнику роботи не пізніше, ніж за три тижні до захисту;
- отримати зовнішню рецензію на магістерську роботу;
- підготувати доповідь про основні положення магістерської роботи;
- підготувати відповіді на зауваження керівника роботи, рецензента;
- відповідно до графіка захистити роботу на засіданні ЕК;
- отримати документ про рівень освіти і кваліфікацію.

Відповідальність за виконання плану підготовки роботи повністю покладається на студента – виконавця магістерської роботи.

ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Керівником магістерської роботи може бути доктор наук, кандидат наук. Важливо, щоб наукові інтереси керівника збігалися з темою магістерської роботи.

Науковий керівник повинен:

- консультувати магістранта з питань вибору теми магістерської роботи, розробки її плану, змісту розділів, допомагати в доборі спеціальної літератури;
- вказувати на помилки і неточності, пояснити, у чому вони полягають, запропонувати раціональні шляхи їх усунення;
- контролювати дотримання регламенту підготовки роботи.

У разі невиконання завдання згідно з графіком питання про допущення студента до захисту, робота на ЕК розглядається на засіданні випускової кафедри, за обов'язкової присутності дипломника та його керівника.

Протокол засідання кафедри з мотивованим висновком подається декану факультету для підготовки відповідного наказу по університету;

- підготувати відгук про дипломну роботу з аргументованою характеристикою її якості з відзначенням елементів новизни та практичної цінності;

- бути присутнім на захисті роботи на засіданні ЕК.

У своєму відгуку керівник оцінює роботу записом:

«Допускається до захисту».

ПОРЯДОК РЕЦЕНЗУВАННЯ

Кожна завершена магістерська робота, яка містить відгук наукового керівника, подається завідувачу кафедри управління земельними ресурсами, який, у свою чергу, направляє її на рецензію. До рецензування залучаються провідні фахівці у цій сфері науки з науково-дослідних інститутів, вищих навчальних закладів. Коло наукових і фахових інтересів рецензента повинне відповідати тематиці дипломної роботи магістранта.

У рецензії вказується ступінь відповідності роботи завданню керівника на її розроблення, дається характеристика виконання основних розділів роботи, ступінь використання дипломником нових досягнень науки, перелік позитивних сторін, недоліки і оцінка якості роботи за чотирибальною системою та висновки про можливість присвоєння кваліфікації магістра з геодезії та землеустрою.

Магістерська робота, яка не відповідає вимогам щодо її змісту та оформлення, не має відгуку та рецензії, до захисту не допускається.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОМАТИЗОВАНУ ПЕРЕВІРКУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ НА ПЛАГІАТ

Керівники наукових робіт відповідають за якісну підготовку та дотримання магістрантами вимог Закону України «Про авторське право та суміжні права».

Перевірка магістерських робіт на плагіат здійснюється відповідальною за це особою університету за допомогою спеціального програмного забезпечення.

За результатами перевірки на плагіат допустима частка запозиченого тексту в роботі не повинна перевищувати 40 % за сумою трьох найвищих показників збігів з попередньо архівованими роботами.

Довідка про автоматизовану перевірку магістерської роботи на плагіат подається до відгуку керівника, зберігається і є обов'язковою для допуску магістранта до захисту роботи перед ЕК.

ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Студент-дипломник подає на захист магістерську роботу у вигляді пояснювальної записки та демонстраційного матеріалу.

Перед захистом дипломник повинен ознайомитись з відгуком і рецензією, підготувавши відповіді на зауваження.

Зауваження Екзаменаційної комісії (ЕК) проводиться під керівництвом голови ЕК, а в разі його тимчасової відсутності, заступника голови.

Секретар ЕК на засіданні, після відкриття засідання головою, оголошує назву магістерської роботи, прізвище, ім'я, по батькові її автора, доповідає про наявність відгуку, рецензії та ін.

До відома членів комісії подається інформація про рівень успішності магістранта.

Після цього слово для повідомлення надається магістранту, який свою доповідь розпочинає зі звернення: «Шановний пане голово! Шановні члени Екзаменаційної комісії! Панове присутні!».

Під час доповіді, яка продовжується не більше 15 хвилин, студент повинен виразно доповісти про результати дослідження. При цьому

важливо зберігати спокійну, неквапливу манеру викладу інформації. Елегантність та охайність в одязі справляє гарне враження членів ЕК і присутніх на захисті.

Після завершення виступу магістрант відповідає на запитання членів ЕК, якщо такі виникають.

Після відповідей на запитання голова ЕК надає слово науковому керівнику, який знайомить членів комісії та присутніх зі змістом відгуку на виконану роботу.

Після виступу керівника секретар знайомить комісію з рецензією і надає слово магістранту для відповідей на зауваження та побажання, що містяться у виступі наукового керівника та в рецензії.

Процес захисту супроводжується веденням протоколу засідання секретарем державної екзаменаційної комісії.

Після публічного захисту дипломних робіт державна екзаменаційна комісія на своєму закритому засіданні обговорює результати захисту з урахуванням відомостей про відгук, рецензію та ін. і більшістю голосів членів комісії приймає рішення про оцінку дипломної роботи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та присвоєння відповідної кваліфікації.

Студенти-дипломники, що отримали незадовільну оцінку, відрاهовуються з університету, отримуючи академічну довідку.

На повторний захист дипломну роботу можна подавати впродовж трьох років після закінчення навчання в університеті.

Магістерські роботи зберігаються у бібліотеці, якими можуть користуватись зацікавлені в них особи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бобров Г. Н. Організація роботи бібліотеки в умовах протиріч традиційних технологій з інноваційними / Г. Н. Бобров, Г. Петрова // Бібліотечний форум України. – 2007. – № 1. – С. 36–40.
2. Вахрин П. И. Методика подготовки и процедура защиты дипломных работ по специальности «Финансы и кредит» : Учебное пособие. – М. : Информационно-внедренческий центр «Маркетинг», 1999. – 44 с.
3. ГОСТ 7. 1 – 84 – Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления.
4. ГОСТ 7. 12 – 93 – Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила.
5. Гурченков О. П. Методичні вказівки до виконання дипломних робіт на здобуття ступеня спеціаліста з економіки / О. П. Гурченков, Л. А. Верланова, В. І. Криленко. – Миколаїв : УДМТУ, 2001. – 52 с.
6. Гурченков О. П. Методичні вказівки до виконання магістерської роботи для магістрів з економіки за фаховими спрямуваннями // О. П. Гурченков, В. Н. Парсяк, Г. К. Рогов. Економіка підприємництва. – Миколаїв : УДМТУ, 2000. – 29 с.
7. Дзюба С. Г. Методические рекомендации по подготовке магистерской диссертации по специальности «Управление трудовыми ресурсами». – Донецк : Донецкий государственный университет, 1997. – 40 с.
8. Добряк Д. С. Завдання землевпорядної науки на сучасному етапі земельної реформи / Д. С. Добряк // Землевпорядний вісник. – 2003. – № 4. – С. 15–17.
9. ДСТУ 3582 – 97 – Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила.
10. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень / А. М. Єріна, В. Б. Захочай, Д. Л. Єрін : Навч. посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 212 с.
11. Закон України «Про освіту». – Відомості Верховної Ради 1992, № 12, ст. 165. 8. Закон України. Про наукову і науково-технічну діяльність. – Відомості Верховної Ради 1992, № 12, ст. 165.
12. Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань експертизи дисертаційних досліджень / Упорядник

Ю. І. Цеків ; за редакцією Р. В. Бойка – К. : Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», видавництво «Толока», 2001. – 64 с.

13. Земельний кодекс України : прийнятий 25.10.2001 р. № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – С. 3–4.

14. Кіндрат Р. Я. Методичні вказівки для виконання магістерської кваліфікаційної роботи за спеціальністю 8. 000010 «Економіка довкілля і природних ресурсів» / Р. Я. Кіндрат, Л. І. Максимів, І. П. Соловій // 2-ге видання, доповнене і перероблене. – Львів, 2007. – 41 с.

15. Конституція України : прийнята 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.

16. Лесечко М. Д. Основи системного підходу : теорія, методологія, практика / М. Д. Лесечко : Навч. посібник. – Львів, ЛРІДУ УАДУ, 2002. – 300 с.

17. Методичні рекомендації з підготовки і захисту магістерських робіт для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 8. 070904 «Землепорядкування та кадастр». – Т. О. Євсюков, А. Г. Мартин, О. П. Канаш // Нац. аграрний університет. – Київ. – 2007. – 51 с.

18. Методичні рекомендації щодо проведення дослідження, написання, оформлення та захисту магістерських робіт для студентів магістратури спеціальності 8. 08010103 – «Землеустрій та кадастр» факультету землепорядкування. – 30 с.

19. Мочерний С. В. Методологія економічного дослідження / С. В. Мочерний. – Львів : Світ, 2001. – 419 с.

20. Наукові і методичні основи управління земельними ресурсами : монографія / А. Я. Сохнич, Л. М. Тібілова, П. П. Колодій, та ін. ; за заг. ред. А. Я. Сохнич. – Львів : НВФ «Українські технології», 2007. – 237 с.

21. Новоторов О. С. Теоретико-методологічні передумови трансформації земельних відносин / О. С. Новоторов // Екологічні, технологічні та соціально-економічні аспекти ефективного використання матеріально-технічної бази АПК : Матеріали Міжнародного науково-практичного форуму, 17–18 вересня 2008 року. – Львів : Львів. нац. агро-університет, 2008. – С. 508–517.

22. Паранчук Я. С. Алгоритмізація, програмування, числові та символічні обчислення в пакеті MathCAD : Навчальний посібник / Я. С. Паранчук, А. В. Маляр, Р. Я. Паранчук, І. Р. Головач. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. – 164 с.

23. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень. Опорний конспект лекцій. – Кременчук : Інститут економіки та нових технологій, 2002. – 67 с.

**Методичні рекомендації до виконання дипломних робіт магістра
зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»**

24. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / В. І. Романчиков, О. В. Третьяков, Ю. М. Гаврилюк. – Кременчук : Інститут економіки та нових технологій, 2002. – 220 с.

25. Сохнич А. Я. Стан наукової думки в сучасних реаліях / А. Я. Сохнич : монографія. – Львів : Видавництво ТзОВ «Ліга-Прес», 2009. – 152 с.

26. Тібілова Л. М. Методи наукових досліджень. Методичні рекомендації / Л. М. Тібілова. – Львів : ЛДАУ, 2005. – 105 с.

27. Тібілова Л. М. Організація і методологія наукових досліджень / Л. М. Тібілова. – Львів : ЛДАУ, 2005. – 118 с.

28. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко : Підручник. – 3-тє вид., стер. – К. : Знання – Прес, 2003. – 295 с.

Орієнтовні теми магістерських робіт

1. Розвиток системи управління земельними ресурсами об'єднаних територіальних громад.
2. Розвиток та підвищення ефективності сільськогосподарського землекористування.
3. Розвиток та підвищення ефективності фермерського землекористування.
4. Конкурентоспроможність сільськогосподарського землекористування України в умовах глобалізації світових ринків.
5. Механізми підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарського землекористування.
6. Еколого-економічні засади раціонального використання сільськогосподарських угідь.
7. Управління земельно-ресурсним потенціалом у контексті процесів глобалізації.
8. Оптимізація енергетичного ресурсу ґрунту сільськогосподарського землекористування.
9. Економічний механізм збалансованого розвитку системи ґрунту.
10. Інституціональні засади ефективного розвитку сільськогосподарського землекористування.
11. Організаційно-економічний механізм управління сільськогосподарським землекористуванням на регіональному рівні.
12. Управління землями сільськогосподарського призначення в політиці розвитку сільських територій.
13. Підхід LEADER як потенціал сталого розвитку сільських територій.
14. Управління інвестиційною привабливістю територій туристично-рекреаційної спрямованості.
15. Управління землями природно-заповідного фонду в регіоні.
16. Організаційно-економічний механізм маркетингу використання землі.
17. Організаційно-економічні засади відтворення природної родючості ґрунту.
18. Організаційно-економічні засади оптимізації використання земельних паїв.
19. Ефективність використання земельних паїв.
20. Горизонтальна диверсифікація як умова підвищення ефективності сільськогосподарського землекористування.

Методичні рекомендації до виконання дипломних робіт магістра зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

21. Формування та реалізація державницької політики щодо розвитку сільських територій та місцевої економіки.
22. Формування соціально-орієнтованого ринку земель.
23. Управління землями з обмеженим режимом землекористування.
24. Формування логістичної системи в системі земельних відносин та управління земельними ресурсами.
25. Розвиток соціально-орієнтованого ринку земель в Україні.
26. Аналіз і оцінка системної кризи в сільськогосподарському землекористуванні.
27. Формування державної політики оцінки вартості земельного капіталу.
28. Управління процесом формування та розвитку природно-заповідних територій.
29. Інвестиційні засади управління розвитком заповідних територій.
30. Управління рекреаційно-територіальними ресурсами.
31. Розвиток економічних відносин власності в землекористуванні.
32. Землеустрій як механізм здійснення заходів щодо реалізації земельної реформи.
33. Розвиток орендних відносин як базової основи формування соціально-орієнтованого сільськогосподарського землекористування.
34. Законодавче забезпечення ринку земельних ділянок власників земельних паїв.
35. Землеустрій як основа управління землекористуванням.
36. Розвиток системи плати за землю та оцінки земель.

Приклад оформлення змісту роботи

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАУКОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯМ

- 1.1. Теоретико-методологічні засади управління сільськогосподарським землекористуванням.
- 1.2. Законодавче забезпечення управління земельними ресурсами.
- 1.3. Грошова оцінка землі як інструмент управління сільськогосподарським землекористуванням.

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМ ЗЕМЛЕ- КОРИСТУВАННЯМ

- 2.1. Оцінка сучасного стану економічного розвитку землекористування.
- 2.2. Дослідження особливостей інституціоналізації розвитку сільськогосподарського землекористування.
- 2.3. Основні завдання та пріоритети розвитку в умовах конкурентного середовища.

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧ- НОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯМ

- 2.1. Організаційний механізм управління конкуренто-спроможністю землекористування.
- 2.2. Ринковий механізм управління процесом енергозбереження ґрунту.
- 2.3. Шляхи забезпечення ефективності розвитку ринку землі.

Висновки до розділу 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

**Приклад формулювання наукових ознак дипломної роботи
магістра, що наводяться у вступі для спеціальності 193
«Гедезія і землеустрій»**

Мета дослідження: узагальнення та поглиблення теоретико-методичних засад і розробка практичних рекомендацій щодо управління сільськогосподарським землекористуванням, що забезпечує його конкурентоспроможність на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність розв'язання таких завдань:

- поглибити теоретико-методичні засади управління сільськогосподарським землекористуванням;
- розвинути наукові погляди щодо збереження родючості ґрунту;
- дослідити вплив земельної ренти та економічної оцінки земель на процес формування вартості землі;
- обґрунтувати пріоритетні напрямки розвитку сільськогосподарського землекористування;
- дослідити процеси формування ринку земель сільськогосподарського призначення.

Об'єктом дослідження є процес управління сільськогосподарським землекористуванням.

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади та практичні аспекти управління сільськогосподарським землекористуванням, що забезпечує його конкурентоспроможність.

Методи дослідження. Процес дослідження здійснювався з використанням таких методів: абстрактно-логічний (при обґрунтуванні теоретико-методичних положень розвитку конкурентоспроможних землекористувань, ринку земель, вартості земельних ділянок); аналізу і синтезу (формування наукових основ управління сільськогосподарським землекористуванням); монографічний (вивчення наукових праць із проблем управління земельними ресурсами, конкурентоспроможності національної економіки, інноваційно-інвестиційних процесів у сільськогосподарському землекористуванні); статистичний, аналітичний, порівняльний аналіз (дослідження тенденцій розвитку землекористування).

Наукова новизна результатів досліджень:

1. Уперше обґрунтовано категорійний апарат системи управління земельними ресурсами;

2. Удосконалено методичні підходи до визначення вартості землі як інструменту управління сільськогосподарським землекористуванням, які, на відміну від існуючих, що покладаються на рентний дохід, базуються на реальному чистому доході, отриманому від використання землі та ставці капіталізації;

3. Дістали подальшого розвитку теоретико-методичні засади пріоритетних напрямків розвитку сільськогосподарського землекористування, завдяки чому будуть сформовані конкурентні переваги сільськогосподарського землекористування.

Практичне значення результатів роботи: наукові положення, сформульовані в роботі, знайшли своє відображення у конкретних рекомендаціях, про що свідчать акти щодо впровадження.

Апробація результатів дослідження. Основні положення роботи апробовані на міжнародних та науково-практичних конференціях: Міжнародна науково-практична конференція «Ольвійський форум-2019», науково-практичній конференції «Могилянські читання – 2019 (м. Миколаїв, 2019).

Публікації (прізвище, ім'я, по батькові). Особливості ринку землі в регіоні // Економіка : проблеми теорії і практики. – К. : 2019. – Вип. 97. – С. 28–36.

НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ

Загальні положення

Реферат являє собою дуже стислий обсяг магістерської роботи, який передає зміст досліджуваної проблеми та її значущість для розвитку ринкового землекористування.

Зміст реферату подається в такій послідовності¹:

Актуальність теми дослідження.

Шляхом критичного аналізу піднятої до розв'язання проблеми (дослідження) обґрунтовується актуальність та її доцільність у системі управління земельними ресурсами. Обсяг висвітлення актуальності не повинен бути багатослівним, займаючи півсторінки формату А4.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Коротко викладається відповідність теми дослідження планам організації установи, де проводились дослідження та/або державними планами та програмами.

Мета і завдання дослідження.

Формулюється мета і завдання дослідження в магістерській роботі, які необхідно вирішити.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження.

Предмет дослідження – це те, що міститься в межах об'єкта дослідження.

Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.

Методи дослідження. Подається перелік методів, що використані для досягнення поставленої мети.

Такими методами можуть бути: абстрактно-логічний, монографічний, системного аналізу, статистичні методи, розрахункові, графічні та ін.

Наукова новизна відображає досягнуті результати дослідження магістранта. Указується, що автором зроблено (досліджено) вперше, що удосконалено і що набуло подальшого розвитку.

¹ Вихідну інформацію для реферату можна використати зі вступної частини магістерської роботи

Практичне значення отриманих результатів. Тут подається інформація про використання результатів досліджень зі зазначенням назв організацій, у яких здійснено таку реалізацію.

Особистий внесок магістранта. Тут магістрант виділяє власні результати дослідження і дослідження, що належить співавторам.

Апробація результатів дослідження². Відзначається, на яких виступах (конференціях, семінарах, нарадах та ін.) оприлюднено результати досліджень, що є складовою роботи.

Публікації². Вказується лише загальна кількість наукових праць, у тому числі, яка кількість із них у фахових виданнях. Наприклад, результати досліджень відображаються у 3 наукових працях загальним обсягом 1,2 друкованих аркушів, серед яких одна стаття – у науковому фаховому виданні.

Список опублікованих праць за темою магістерської роботи подається після висновків, що наведені в рефераті.

Дані про апробацію результатів дослідження та публікації є бажаними, але не обов'язковими. При цьому, за їх відсутності буде знижено оцінку за результатами захисту.

Обсяг і структура роботи. Наприклад, магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 90 сторінок. Матеріали роботи містять 16 таблиць, 12 рисунків, 4 додатки. Список використаних джерел нараховує 35 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У вступі знаходить своє відображення актуальність теми магістерської роботи, сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, указується апробація результатів.

У *першому розділі* досліджено, що управління земельними ресурсами являє собою ідеологію державних органів влади, політику, спрямовану на підвищення його конкурентоспроможності.

² Методичні рекомендації з підготовки і захисту магістерських робіт для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 8.070904 «Землевпорядкування та кадастр». – Т. О. Євсюков, А. Г. Мартин, О. П. Канах // Нац. аграрний університет. – Київ. – 2007. – 51 с.

Обґрунтовано, що ефективність управління визначається мірою регулювання, що впливає з процесу управління.

Акцентується увага, що регулювання – це механізм реалізації управлінського рішення щодо процесу використання і охорони земель.

На основі вивчення досвіду розвитку сільськогосподарських землекористувань сформульовано принципи управління, що відповідають стратегічним завданням розвитку аграрного сектора економіки.

У процесі дослідження виявлено, що критерієм оцінки земель повинен бути розмір чистого доходу, який співвідноситься до ставки капіталізації у вигляді десятикового дробу.

Обґрунтовано алогічність використання показника земельної ренти під час визначення грошової оцінки земель, оскільки в її основу покладено економічну оцінку земель соціалістичного періоду аграрного виробництва, яка продемонструвала свою хибність.

Другий розділ присвячено дослідженню сучасного стану та визначено проблемні місця розвитку землекористування, здійснено аналіз його ефективності. Доведено, що показники виробництва продукції тваринництва за останні 20 років у Миколаївській області скоротились у 5,3 рази, а натомість площа еродованих земель щорічно зростає на 14 тис га. Майже повністю скоротилися обсяги робіт з підвищення родючості ґрунтів та меліорації земель, а кошти від плати за землю використовуються не за цільовим призначенням. Акцентовано увагу, що скоротились посіви багаторічних трав майже в 10 разів, що стало причиною зростання дефіциту гумусу з 0,42 до 0,73 т/га.

Обґрунтовано необхідність удосконалення нормативної грошової оцінки земель як передумову об'єктивної оцінки природного ресурсу. Доведено, що в системі пріоритетів важливе місце займає Загальнодержавна Програма використання та охорони земель, Схеми та проекти землеустрою адміністративно-територіальних утворень.

У третьому розділі доведено, що основним елементом організаційно-господарських заходів є землеустрій, з допомогою якого формуються конкурентні переваги сільськогосподарського землекористування. Землеустрій є тим потенціалом, з допомогою якого досягається ефективне використання кожної земельної ділянки, створюються сприятливі умови для впровадження досягнень науки і техніки, погіршуються умови життя і праці людей.

Обґрунтовано, що землеустрій варто розглядати в контексті трьохрівневої ієрархії – загальнодержавного, регіонального і місцевого рівнів. Акцентується увага на важливості розроблення Схем землеустрою і проектів землеустрою.

Новизна пропозицій полягає в тому, що тільки завдяки підтриманню природної родючості ґрунту досягається умова раціонального використання і охорони земель. Мінеральні добрива можуть підвищувати лише урожайність культур, не кращої якості, не підвищуючи родючості ґрунту.

Обґрунтовано, що джерелом забезпечення бездефіцитного балансу гумусу є вдосконалення структури посівних площ шляхом розширення площі однорічних і багаторічних трав та розширення площі кормових культур. Доведено, що позитивний вплив на розвиток ринку землі справить підвищення нормативної грошової оцінки земель до середньоєвропейських цін, виходячи з наявності в Україні великих площ чорноземних ґрунтів. У результаті цього можлива спекуляція землею втратить економічний сенс, а до аграрного активу буде додатково залучено реальний ресурс.

Приклад формулювання висновків

У магістерській роботі отримано нові результати, які полягають у вдосконаленні теоретичних і практичних положень розвитку системи управління сільськогосподарським землекористуванням.

За результатами проведеного дослідження сформульовано такі висновки і рекомендації:

1. На основі узагальнення теоретичних висновків щодо управління сільськогосподарським землекористуванням встановлено розбіжність у наукових поглядах щодо економічних категорій «управління» і «регулювання», які протиставляються одне одному. Але наведені категорії потрібно розглядати в діалектичному взаємозв'язку як єдине ціле.

Щодо управління, яке являє собою ідеологію державних органів влади, політику, спрямовану на підвищення конкурентоспроможності землекористування, то регулювання забезпечує реалізацію поставленої мети в рамках заданих параметрів, тобто регулювання є механізмом реалізації управлінського рішення щодо процесу використання і охорони землі.

2. Зважаючи на сучасні знання про походження земельної ренти, доведено, що вона існує за різних форм власності і господарювання на землі, незалежно від розміру землекористування. Принциповим при цьому залишається лише виділення її із загального суспільного фонду. Обґрунтовано, що ренту потрібно визначати дослідним шляхом у розрізі кожної із агровиробничих груп ґрунтів, а не лише під час виробництва зернових культур, а всіх культур, що культивуються в тому чи іншому регіоні.

3. Оцінювання землі, що накладаються на рентний дохід, який створюється під час виробництва зернових культур і на економічну оцінку земель, проведеної у 1988 році підбиває основи розвитку ринкового землекористування, девальвує інформацію, що служить головною умовою управління земельними ресурсами.

Оскільки економічна оцінка земель, проведена у період соціалістичного способу виробництва, абсолютно не придатна для сьогоденних умов ринкової економіки, через відмінність в інтенсивності землеробства, непрозорості її визначення.

4. Скорочення посівів багаторічних та однорічних трав у структурі посівних площ стало причиною зростання дефіциту гумусу в ґрунті з 0,42 т/га у 1990 році до 0,76 у 2016 році. Це є причиною зниження

природної родючості ґрунту, зниження кількості і якості сільськогосподарської продукції з одночасною дестабілізацією агроландшафтів.

5. Оптимальним джерелом забезпечення бездефіцитного балансу енергетичного ресурсу ґрунту є вдосконалення структури посівних площ завдяки розширенню площі гумусоутворюючих культур, до яких належать багаторічні та однорічні трави, скорочуючи площі гумусовитратних культур – соняшника, кукурудзи, ріпаку та ін.

Список опублікованих праць за темою магістерської роботи

Статті в наукових фахових виданнях

1.
2.

В інших виданнях

1.
2.

Після наведеного списку опублікованих праць за темою робіт дається анотація роботи українською і російською мовами.

Зразок оформлення анотації наведено в додатку 3.

Відповідно, наводяться ключові слова, наприклад: земельні ресурси, землеустрій, конкурентоспроможність, управління, рентний дохід.

Зразок анотації

Логінов І. А. Організаційно-економічний механізм управління сільськогосподарським землекористуванням. – Рукопис.

Дипломна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» за спеціальністю 193 «Геодезія і землеустрій». – Чорноморський національний університет ім. Петра Могили, м. Миколаїв, 2019.

Обґрунтовано науково-методичні засади управління сільськогосподарським землекористуванням та запропоновано нове вирішення науково-прикладної проблематики підвищення конкурентоспроможності землекористування.

Запропоновано ринкову модель визначення вартості землі на основі співвідношення розміру чистого доходу від використання землі до ставки капіталізації у вигляді десяткового дробу. Визначено науково-практичні підходи до формування бездефіцитного балансу гумусу як головного енергетичного ресурсу ґрунту. Обґрунтовано пріоритетні напрями розвитку сільськогосподарського землекористування з урахуванням вимог його сталого розвитку та ринкових відносин.

Доведено доцільність використання геоінформаційних систем, які засвідчують високу ефективність їх у роботі, зручність у користуванні.

Ключові слова: земельні ресурси; землеустрій; конкурентоспроможність; управління; рентний дохід.

Key words: land recourses; land use; competitiveness; governance; rental income.

Додаток К

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили

Кафедра управління земельними ресурсами

Іванов Іван Іванович

«МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ»

Дипломна робота
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
галузі знань 19 «Архітектура та будівництво»
спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»
за освітньо-професійною програмою «Геодезія та землеустрій»

Науковий керівник:
доктор економічних наук,
професор
Горлачук В. В.

Рецензент:
кандидат економічних наук,
доцент
Смирнова С. М.

Миколаїв 2019

Додаток Л

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
(повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут, факультет, відділення: економічних наук

Кафедра, циклова комісія: управління земельними ресурсами

Ступінь вищої освіти: Магістр

Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»

За освітньо-професійною програмою «Геодезія та землеустрій»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Горлачук Валерій Васильович

«___» _____ 20__ року

Додаток М

З А В Д А Н Н Я
НА МАГІСТЕРСЬКУ ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Іванову Івану Івановичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Механізми підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарського землекористування.

Керівник роботи: Смирнова Світлана Михайлівна, канд. екон. наук, доцент,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від « » 2019 року
№ 390

2. Строк подання студентом роботи 20.12.2019

3. Вихідні дані до роботи: _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): _____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1.	Смирнова С. М., доцент		
2.	Смирнова С. М., доцент		
3.	Смирнова С. М., доцент		

7. Дата видачі завдання: _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення керівника і напрямку дослідження дипломної роботи		
2	Узгодження теми і плану роботи		
3	Дослідження предметної області		
4	Проходження практики, збір та аналіз матеріалів до дипломної роботи		

Закінчення таблиці

5	Розробка практичних рекомендацій		
6	Оформлення роботи		
7	Попередній захист дипломної роботи		
8	Подання дипломної роботи		
9	Рецензія дипломної роботи		
10	Захист магістерської роботи		

Студент

_____ **Іванов І. І.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник дипломної роботи

_____ **Смирнова С. М.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

Навчальне видання

***Валерій Васильович
Горлачук***

***Олена Володимирівна
Лазарєва***

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ
МАГІСТРА ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 193
«ГЕОДЕЗІЯ ТА ЗЕМЛЕУСТРІЙ»**

Випуск 270

Редактор *Я. Котенко*.

Технічний редактор, комп'ютерна верстка *Д. Кардаш*.
Друк, фальцювально-палітурні роботи *С. Волинець*.

Підп. до друку 07.05.2019

Формат 60x84^{1/16}. Папір офсет.

Гарнітура "Times New Roman". Друк ризограф.

Ум. друк. арк. 2,32. Обл.-вид. арк. 1,36.

Тираж 5 пр. Зам. № 5715.

Видавець і виготовлювач: ЧНУ ім. Петра Могили.

54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10.

Тел.: 8 (0512) 50-03-32, 8 (0512) 76-55-81, e-mail: rector@chmnu.edu.ua.

Свідцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6124 від 05.04.2018.